

For finansåret 1984 var der på konto 20.03.62.01. og 20.03.62.02. afsat henholdsvis 82 mill. kr. og 2 mill. kr. til anlægstilskud, mens der på konto 74.07. var afsat 171,2 mill. kr. til udlån.

På finansloven for 1985 er der på konto 74.04. afsat et beløb på 103 mill. kr. til afvikling af tidligere låne- og garantitilsagn. Herom anføres i anmærkninger II bl.a. følgende:

»74.03. Kommuner, L 219 1972. Lån kan ydes til kommuner til dækning af udgifter, herunder grundudgifter, ved opførelse af erhvervsjendomme til salg eller udleje. Lånene afdrages over højst 30 år og forrentes med en af industriministeren fastsat rente, p.t. 7 pct. p.a. Tilsagn afgives af direktoratet for egnsudvikling på egnsudviklingsrådets vegne. Ordningen er fra januar 1985 overført til ny kt. 74.04.

74.04. Kommuner, industrivirksomheder og håndværksvirksomheder (tekstanmærkning 6). Som led i en omlægning af erhvervsfremmebevillingerne er adgangen til udlån til håndværksvirksomheder, kt. 74.01., og udlån til industrivirksomheder, kt. 74.07., ophævet med udgangen af 1984. Ikke udbetalte lån fra disse ordninger, i alt 111 mill. kr., der forventes berigtiget i 1985 med 78 mill. kr. og i 1986 med 33 mill. kr., er overført til ny konto 74.04. tillige med udlån til kommuner, tidligere kt. 74.03.

74.07. Industrivirksomheder, L 219 1972. Adgangen til at give tilsagn i henhold til lovens § 6 forudsættes ophævet med udgangen af 1984. Ikke udbetalte lån forventes berigtiget i 1985 og 1986 med henholdsvis 68 mill. kr. og 33 mill. kr. under ny kt. 74.04.«

De tekstanmærkninger, der er optaget på finansloven for 1985 vedrørende egnsudviklingsloven, vedrører ikke direkte de tilsagn om nye lån, der kan gives efter egnsudviklingslovens § 6.

2. Der er således på finansloven for 1985 ikke givet bevilling til lånetilsagn i henhold til § 6 i egnsudviklingsloven. Vedtagelsen af finansloven hviler, som det fremgår af de citerede anmærkninger, således på dette punkt på en forudsætning om, at egnsudviklingsloven med virkning fra januar 1985 ville blive ændret således, at adgangen til at give lånetilsagn efter lovens § 6 ophørte. Lovforslag herom (L 6) fremsat af industriministe-

ren i begyndelsen af indeværende folketingsår er ikke vedtaget.

3. Justitsministeriet har forstået udvalgets spørgsmål således, at man ønsker justitsministeriets vurdering af de retlige konsekvenser af den uoverensstemmelse, der er opstået mellem den gældende lov om egnsudvikling og de budgetforudsætninger, der som nævnt ligger til grund for finansloven for 1985.

En bevilling er som sådan en bemyndigelse til at oppebære visse indtægter eller afholde visse udgifter og skaber følgelig blot en frihed for administrationen, aldrig nogen retspligt for denne eller noget retskrav for borgerne mod staten, jfr. Alf Ross, Dansk Statsforfatningsret, 3. udg. v/Ole Espersen, side 861. Sådanne retspligter og retskrav kan derimod være begrundet i den materielle lovgivning, for så vidt den pålægger administrationen at gennemføre visse foranstaltninger og afholde de dermed forbundne udgifter.

Det er almindeligt anerkendt i den statsretlige litteratur, at bestemmelser i den materielle lovgivning kan ændres ved en bestemmelse i en bevillingslov (lovgivning på finansloven). Det sker normalt ved en tekstanmærkning.

Imidlertid vil angivelser i selve finanslovens tekst sammenholdt med anmærkning II eller andre tilkendegivelser i forbindelse med behandlingen af finansloven også kunne være udformet således eller have en sådan karakter, at de ud fra en almindelig fortolkning har et materielt indhold, der kan ændre en udtrykkelig lovbestemmelse eller bindende forudsætninger for en sådan lovbestemmelse.

Der kan i den forbindelse henvises til Max Sørensen, Statsforfatningsret, 2. udg. v/Peter Germer, side 249, hvor det anføres:

»Det kan ganske vist tænkes, at f.eks. et ved lov hjemlet tilskud til et bestemt formål, eller en ved lov hjemlet indtægt, bevidst udelades af finansloven. Konsekvensen heraf må være, at loven for så vidt er ændret eller fraveget for dette finansårs vedkommende. Noget sådant sker dog meget sjældent, om overhovedet nogensinde.«

4. Der ses ikke i det foreliggende tilfælde ved tekstanmærkninger tilsigtede foretaget en ændring af egnsudviklingslovens § 6 om adgangen til at give lånetilsagn. Det fremgår endvidere som nævnt ovenfor af anmærkning II til de pågældende konti på finanslo-